

Spis treści

Przedślowie 10

Od autora 12

Wstęp 15

Rozwój sztuki budowlanej i inżynierii lądowej 15

Rozwój inżynierii mostowej w Polsce 17

Rozdział 1.

Mosty przedślowiańskie i wczesnosłowiańskie 21

Most do grodziska w Biskupinie (738 r. p.n.e.) 22

Most do osiedla Bałtów na jeziorze Orzysz z I wieku p.n.e. 23

Most do warownego grodu w Żydowie (937 r. n.e. – ?) 23

Rozdział 2.

Mosty w Polsce Piastów (lata 966–1399) 25

Mosty na Jeziorze Lednickim (963–1038) 26

Mosty łyżwowe w Polsce Piastowskiej 28

Most kamienny w Kamieńcu Podolskim (XIV wiek) 28

Most kamienny przez Młynówkę w Kłodzku (1390) 30

Mosty gotyckie w Reszlu z końca XIV wieku 34

Rozdział 3.

Mosty w Polsce Jagiellonów (lata 1399–1569) 35

Most łyżwowy wykorzystany podczas wojny
z Zakonem Krzyżackim (1409–1410) 36

Mosty wojskowe w XV, XVI i pierwszej połowie XVII wieku 40

Drewniany most przez Niemen w Grodnie (XV wiek) 41

Drewniany most przez Wisłę w Toruniu (1500–1877) 42

Mosty kamienne na Dolnym Śląsku w XVI wieku 44

Mosty Wrocławia w XVI wieku 47

Rozdział 4.

Mosty w Rzeczypospolitej Obojga Narodów (lata 1586–1795) 49

Most Zygmunta Augusta i Anny Jagiellonki przez Wisłę
w Warszawie (1573–1603) 50

Diabelski most w Czernej nad Doliną Eliaszkówki (1691)..... 51

Łyżwowy most Ponińskiego (1775–1864) przez Wisłę w Warszawie 51

Most w ciągu ul. Agrykola w Warszawie (1780)	53
Mosty w prywatnych rezydencjach w końcu XVIII wieku	53
Murowany most kamienny na Prądniku Czerwonym w Krakowie (1785–1962)	54

Rozdział 5.

Mosty powstałe w czasach rozbiorów (lata 1772–1918) 57

Most nad rzeką Białą pod Tarnowem (1780–1914)	58
Mosty żelazne na Śląsku, w Wielkopolsce i Małopolsce na przełomie XVIII i XIX wieku	62
Most przez Strzegomkę w Łażanach (1796–1945)	63
Kładka nad Fosą Parkową w Opatówku (1824)	64
Wiszący most nad Małą Panwią w Ozimku (1827)	68
Mosty łyżwowe na dolnej Wiśle w XIX wieku	70
Most kamienny w Kaliszu (1825)	70
Most przez Wieprz pod Koźminem (1841–1856)	71
Wiadukt Pancera w ciągu zjazdu do Wisły w Warszawie (1846–1944)	73
Mosty na pierwszych liniach kolejowych na Śląsku i terenach zaborów	75
Wielkie kamienne mosty kolejowe na Dolnym Śląsku	76
Stalowy most przez Wisłę w Tczewie (1857)	82
Most kolejowy w Grodnie w ciągu linii Warszawa–Petersburg (1862–1915)	86
Most Kierbedzia w Warszawie (1864–1944)	88
Most żelazny na Kanale Bernardyńskim w Kaliszu (1866–1945)	90
Wielkie drogowo-kolejowe mosty kratownicowe na dolnej Wiśle (1873, 1879, 1893)	91
Kolejowo-drogowy most przez Wisłę pod Cytadela w Warszawie (1875)	94

Kratownica Ibjańskiego – powtarzalna konstrukcja mostów drogowych stosowana w Galicji w latach 1878–1900	98
Wiadukt nad doliną rzeki Oporzec w ciągu linii kolejowej Lwów–Stryj–Beskid (1887)	100
Mosty w Zaleszczykach (1887, 1898)	101
Najstarsze w Polsce mosty żelbetowe – kładka na terenie Politechniki Lwowskiej (1894) i most w Drulitach nad Kanałem Elbląskim (1894)	108
Wielkie kamienne mosty kolejowe w Dolinie Prutu (1895)	109
Most przez Odrę w Ścinawie (1903)	116
Wiadukt w ciągu ulicy Karowej w Warszawie (1904)	118
Mosty Lutosławskiego w Lublinie (1908 i 1909)	121
Most drogowy przez Niemen w Grodnie (1909–1915)	122
Most Grunwaldzki przez Odrę we Wrocławiu (1910)	126
Most im. księcia Józefa Poniatowskiego na Wiśle w Warszawie (1914)	129

Rozdział 6.

Mosty w II Rzeczypospolitej (lata 1918–1939) 135

Odbudowa mostów zniszczonych w czasie I wojny światowej	136
Kratownica Rechniewskiego – most przez Wisłę pod Szczucinem (1925–1939)	138
Most na Bugu w Sławatyczach (1925–1939)	140
Pierwszy stalowy most spawany na świecie, na Słudwi pod Łowiczem (1929)	140
Most na Czeremoszu w Kutach (1930–1940)	145
Most przez Narew w Zegrzu (1931–2003)	147
Most im. Józefa Piłsudskiego w Krakowie (1933)	149

Kolejowy łukowy most Średnicowy przez Wisłę w Warszawie (1933–1944)	151	Wdrożenie betonu sprężonego w polskim mostownictwie (1953–1975) ...	194
Wiadukt kolejowy w Wiśle Głębcach (1933)	153	Most przez Noteć w Santoku (1958)	198
Kratownicowy most im. Ignacego Mościckiego przez Wisłę w Puławach (1934)	154	Drogowy most z betonu sprężonego przez Narew w Łomży (1958)	199
Most przez Dunajec w Krościenku (1934–2010)	159	Pierwsze polskie mosty wantowe (1959)	200
Most przez Sołę na drodze Tresna–Czernichów (1936–1944)	162	Most Pokoju przez Odrę we Wrocławiu (1959)	204
Most przez Pilicę w Białobrzegach (1936)	164	Most Cłowy przez Regalicę w Szczecinie (1960–2016)	206
Most im. Generała Tadeusza Buka przez Pilicę w Spale (1936)	165	Most o ustroju Nielsena nad Sołą w Kobiernicach (1961)	209
Most im. Edwarda Śmigłego-Rydza przez Wisłę we Włocławku (1937) ...	168	Żelbetowy wieloprzęsłowy most kolejowy wykonany z użyciem zbrojenia samonośnego (1961)	211
Drogowo-kolejowy most przez Wisłę w Płocku (1938)	171	Most przez Wisłę w Chełmnie (1963)	213
Rozdział 7.		Wdrożenie wspornikowych metod budowy mostów z betonu sprężonego (1963, 1969)	216
Mosty zbudowane w czasie II wojny światowej		Łukowy most przez Odrę w Opolu (1964)	219
(lata 1939–1945)	179	Most drogowy przez Wartę w Świerkocinie (1964)	220
Wiadukty autostradowe zbudowane przed rokiem 1945	180	Most drogowy przez Wilczy Jar koło Tresnej (1964).....	221
Most z betonu sprężonego w ciągu autostrady A4 nad Nysą Kłodzką w Sarnach Wielkich (1942)	182	Most przez Wisłę w Annopolu (1967)	222
Most przez Wisłę w Knybawie (1942)	184	Most o stalowej konstrukcji powłokowej przez Wisłę w Krakowie (1970)	226
Rozdział 8.		Most im. Jana Stacha w Znamierowicach (1971)	228
Mosty z czasów powojennych i okresu PRL (lata 1944–1989) ...	189	Most Przemysława I nad Wartą w Poznaniu (1973)	229
Odbudowa i budowa infrastruktury komunikacyjnej po II wojnie światowej (po roku 1945)	190	Drogowy most przez Wisłę w Kiezmarnku (1973)	232
Most Śląsko-Dąbrowski przez Wisłę w Warszawie (1949)	190	Kładka dla pieszych nad Trasą Łazienkowską w Warszawie (1973)	234
Wiadukt drogowy nad torami PKP w ciągu ulicy Janka Wiśniewskiego w Gdyni (1950)	194	Most Łazienkowski przez Wisłę w Warszawie (1974)	235
		Kładki z drewna klejonego nad Drwęcą w Brodnicy (1975)	238
		Most im. gen. Stefana Grota-Roweckiego w Warszawie (1981)	239

Estakada w ciągu obwodnicy Kłodzka (1984)	241	Most Zamkowy nad Wisłokiem w Rzeszowie (2002)	289
Wdrożenie metody nasuwania podłużnego do budowy mostów z betonu sprężonego (1987, 1991)	243	Most na Dziwnie w ciągu obwodnicy Wolina (2003)	291
Rozdział 9.		Kładka Słodowa na Odrze we Wrocławiu (2003)	291
Mosty III Rzeczypospolitej (po roku 1989)	249	Zakrzywiony w planie most przez dolinę Komeszniczanki w ciągu drogi S69 w Milówce (2003)	294
Most drogowy im. Obrońców Modlina 1939 przez Wisłę w Zakrocymiu (1990)	250	Most Milenijny (Tysiąclecia) na Odrze w ciągu Obwodnicy Śródmiejskiej we Wrocławiu (2004)	297
Konstrukcje mostowe z rur stalowych (1993).....	251	Most im. Solidarności przez Wisłę w Płocku (2005)	299
Drogowy most nad Bugiem w Broku (1995)	252	Most na Nysie Kłodzkiej w Skorogoszczy (2006)	303
Most graniczny przez Odrę w Świecku (1995)	255	Podwieszona kładka dla pieszych z drewna klejonego w Sromowcach Niżnych (2006)	305
Most im. gen. Madalińskiego przez Narew w Ostrołęce (1995)	257	Most przez Wartę w Koninie – pierwszy most typu extradosed w Polsce (2007)	309
Mosty stalowe w ciągu Trasy Zamkowej w Szczecinie (1996)	260	Prześła o łukach sierpowych (2008, 2013)	311
Most na Wiśle w ciągu autostrady A1 koło Torunia (1998)	263	Kładki nad DK61 w Jadwisinie (2008)	313
Stalowy most przez Wisłę w Wyszogrodzie (1999)	265	Kładka dla pieszych w Gądkach k. Kórnik (2008)	314
Kładka na Bystrzycy we Wrocławiu Leśnicy (1999)	268	Most im. Jana Pawła II na Wiśle w Puławach (2008)	316
Most na Odrze w ciągu obwodnicy Opola (1999)	269	Kładka w pobliżu kompleksu rekreacyjnego Malta w Poznaniu (2009)	318
Most Świętokrzyski w Warszawie (2000)	270	Obiekty z drewna klejonego – dalsze realizacje (2009, 2015)	318
Kładki dla pieszych nad autostradami i drogami ekspresowymi (2000, 2004)	272	Wiadukt nad torami PKP w ciągu ulicy Reymonta w Opolu (2010)	320
Wiadukty typu „landmark” (2000, 2006, 2008, 2011, 2012)	274	Kładka Ojca Bernatka na Wiśle w Krakowie (2010)	322
Most III Tysiąclecia im. Jana Pawła II w Gdańsku (2001)	279	Estakady z betonu sprężonego w ciągu Autostradowej Obwodnicy Wrocławia (2011)	325
Prefabrykowane prześła łukowe dla mostów o średnich rozpiętościach (2001)	281	Przejście dla zwierząt nad łącznikiem A8 – Długołęka (2011)	327
Most Kotlarski przez Wisłę w Krakowie (2001)	282	Most Rędziński na Odrze we Wrocławiu (2011)	330
Estakada Gądowska we Wrocławiu (2002)	283	Autostradowy most przez Wisłę pod Grudziądzem (2011)	336
Most Siekierkowski przez Wisłę w Warszawie (2002)	287	Pierwsza w Polsce kładka wstęgowa w miejscowości Lubień (2012)	338

Most im. Marii Skłodowskiej-Curie przez Wisłę w Warszawie (2012)	339	Most przez Wisłę w ciągu Trasy Nowohuckiej – S7 w Krakowie (2017)	359
Wiadukt w ciągu Trasy Słowackiego w Gdańsku (2012).....	340	Mosty hybrydowe stalowo-betonowe (przełom XX i XXI wieku)	361
Most przez Wisłę w Kwidzynie (2013)	341	Most na drodze krajowej DK16 w ciągu obwodnicy	
Most przez rzekę San w ciągu autostrady A4 (2013)	345	Ostródy (2017)	364
Most im. gen. Elżbiety Zawackiej w Toruniu (2013)	347	Most łukowy w ciągu drogi ekspresowej S7 przez Kanał Pauzeński	
Wiadukt kolejowy w ciągu Pomorskiej Kolei Metropolitalnej		koło Ostródy (2017)	364
nad ulicą Słowackiego w Gdańsku (2014)	353		
Estakada tramwajowa w ciągu linii KST w Krakowie (2015)	354	Rozdział 10.	
Most przez Wisłę w miejscowości Kamień (2015)	354	Bilans	371
Mosty z materiałów kompozytowych (2015)	357	Literatura	387
Most im. Tadeusza Mazowieckiego przez Wisłok w Rzeszowie (2015)	359		